

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **118-EK (NS)**

Code No. : **118-EK (NS)**

ಡಿ.ಇಡಿ. ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ

D.Ed. FIRST YEAR

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು (ಕೆ.ಪ್ರಾ.ಶಾ.) — ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ
FACILITATING LEARNING (LPS) — ENVIRONMENTAL STUDIES

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada & English Versions)

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(New Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 08. 01. 2020]

Date : 08. 01. 2020]

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಎಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಟದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೂಕ್ತ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನ

(A) ಕಲಿ-ನಲಿ

(B) ನಲಿ-ಕಲಿ

(C) ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಲಿ

(D) ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಲಿ

2. 'Environner' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ?

(A) ಇಂಗ್ಲಿಷ್

(B) ಗ್ರೀಕ್

(C) ಫ್ರೆಂಚ್

(D) ಅರಬ್ಬೀ

D.Ed. - I (NS)

2023

[Turn over

3. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗವು ಏಳಿಗೇಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗ
 (A) ನದಿ (B) ಅರಣ್ಯ
 (C) ಮರುಭೂಮಿ (D) ಆವಾಸ
4. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕೆಯ ಗುರಿಯೆಂದರೆ
 (A) ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೈಜ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು
 (B) ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು
 (C) ಪರಿಸರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು
 (D) ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ
5. ಶಾಲಾ ಕೈತೋಟ ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯ
 (A) ಕಾರ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ (B) ವ್ಯಾಪಾರ
 (C) ಶ್ರಮ ಗೌರವ (D) ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ
6. ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಲೇಖನದಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕ್ರಮ
 (A) ಚರ್ಚಾ ವಿಧಾನ (B) ಕ್ರೀಡಾ ವಿಧಾನ
 (C) ಕಥಾ ವಿಧಾನ (D) ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
7. ಯಾವ ವರ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಪ್ರಸಕ್ತ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ ?
 (A) 2005 (B) 2010
 (C) 2000 (D) 2003
8. ಶಿಕ್ಷಕರೋರ್ವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 'ಮಣ್ಣು' ಪಾಠವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತು
 (A) ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಗಳು (B) ನೈಜ ಮಣ್ಣು
 (C) ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಲೇಖನ (D) ಚಿತ್ರಪಟಗಳು
9. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಪುನರ್ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ದೃಕ್‌ಶ್ರವಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
 (A) ದೂರದರ್ಶನ ನೇರ ಪ್ರಸಾರ (B) ಶಿರೋನ್ನತ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಕ ಸ್ಲೈಡ್‌ಗಳು
 (C) ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಗಳು (D) ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು
10. ಜೈವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ
 (A) ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು (B) ವಜ್ರ
 (C) ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು (D) ನೀರು

ಭಾಗ - II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : $5 \times 2 = 10$

11. ಮಗುವಿನ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
12. ಸಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಏನು ?
13. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಹಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಎರಡು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.
14. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣ ನೀಡಿ.
15. 'ನಗರ ಸಮುದಾಯ' ಎಂಬ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ.
16. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತೀರಿ ? ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.
17. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
18. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಿನ ಬದಲು ಸೈಕಲ್ಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಲಾಭಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಭಾಗ - III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ (a) ಮತ್ತು (b) ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$

19. a) ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಭೌತಿಕ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೈವಿಕ ಅಂಶಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಮಗುವಿನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
20. a) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟು (NCF) 2005 ನೇ ಅನ್ವಯ NCERT ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನಂತೆ III ರಿಂದ V ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಎದುರಿಸುವ ಸವಾಲುಗಳು ಯಾವುವು ? ವಿವರಿಸಿ.

21. a) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟು (NCF) 2005 ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಐದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ವಿಷಯಗಳ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
22. a) “ಪರಿಸರದಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) “ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಬಳಕೆ ಉತ್ತಮ” ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
23. a) ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಂಘಟಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಯಾವುವು ?

ಅಥವಾ

- b) ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 5E ಮಾದರಿ ಬೋಧನೆಯಂತೆ ಪ್ರತಿ ಹಂತಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಒಂದು ಪಾಠಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ.
24. a) ‘ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ.’ ವಿಷಧೀಕರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ‘ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಜಾತ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಲು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.’ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
25. a) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಪರಿಸರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಐದು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ನೀವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಲು ದೃಕ್‌ಶ್ರವಣ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಐದು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
26. a) ಪರಿಸರೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬಳಸುವಿರಿ ? ಸೂಕ್ತ ನಿದರ್ಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಪರಿಸರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಪರಿಸರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮೂಲೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಘಟಿಸುವಿರಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವಿರಿ ?

(English Version)**PART – I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. 10 × 1 = 10

1. Younger students enjoy learning through playing suitable learning method which is
 - (A) Kali-Nali
 - (B) Nali-Kali
 - (C) Learning by doing
 - (D) Laboratory learning.
2. The word 'environner' is derived from the language
 - (A) English
 - (B) Greek
 - (C) French
 - (D) Arabic.
3. The place where any animal finds conditions that permit to thrive is
 - (A) River
 - (B) Forest
 - (C) Desert
 - (D) Habitat.
4. Aim of teaching learning of EVS is to
 - (A) expose children to real world of life
 - (B) enable them to draw inferences about EVS problems and concerns related to environment
 - (C) help them to understand environmental issues
 - (D) all of these.
5. Value that could be developed among the students by maintaining a school garden is
 - (A) Distribution of work
 - (B) Business
 - (C) Dignity of labour
 - (D) Collection of objects.
6. The method of transacting EVS by using the information received from the article of newspaper is
 - (A) Discussion method
 - (B) Play-way method
 - (C) Story method
 - (D) Instruction method.

7. The present National Curriculum Framework has been formed in the year
(A) 2005 (B) 2010
(C) 2000 (D) 2003.
8. A teacher who is using the most effective resource that could be used while teaching the topic 'Soil' for children is
(A) Video on soil (B) Natural soil
(C) Newspaper article on soil (D) Pictures related to soil.
9. An audio-visual resource in which there is possibility of stopping and reviewing the programme at any point of time is
(A) direct television programme (B) overhead projector
(C) video clipping (D) radio programme.
10. An example for biotic resource is
(A) coal (B) diamond
(C) iron ore (D) water.

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half a page*. 5 × 2 = 10

11. Write briefly any two domains to the growth of early childhood.
12. What is the importance of habitat for living organisms ?
13. Mention two effects that can be caused on earth if there is an increase in herbivores in the environment.
14. Give two reasons why EVS has been introduced at the primary level.
15. Write two specific competencies related to the application for the topic 'Urban Community'.
16. How do you use models in classroom for effective learning in children ?
Mention with proper examples.
17. Mention two situations of usage of water in social and cultural context.
18. Explain the benefits of using bicycles instead of car by people for travelling.

PART – III

There is an alternative question for each of the following. Answer either (a) or (b) of them, each answer not exceeding *one* page. $8 \times 5 = 40$

19. (a) With suitable examples explain the interdependence of biological components with physical components on the environment.

OR

- (b) Explain the importance of environment in all-round development of the child.

20. (a) Briefly explain the learning objectives of EVS for III-V standard in the NCERT syllabus based on the NCF-2005.

OR

- (b) What are the challenges faced by teachers while teaching EVS ? Explain.

21. (a) Mention the five guiding principles underlying NCF-2005 and EVS. Explain the importance of any two.

OR

- (b) List out any five advantages of thematic organization of the content and explain their importance.

22. (a) “There is a lot of scope to learn and to teach from the environment.” Evaluate the statement.

OR

- (b) “Use of continuous and comprehensive evaluation is good in EVS learning process.” Verify the statement.

23. (a) Which are the activities that you would organise at the school level about the environment and for the environment ?

OR

- (b) Select a topic of your choice in EVS. Prepare a lesson plan with suitable activities for each stage of ‘5E’ model instruction.

24. (a) “There are enough of opportunities for experiential learning in EVS.”
Elaborate.

OR

- (b) “Among the children to internalise the values inherent in the study of EVS is significant.” Analyse.
25. (a) Being a primary school teacher how would you make use of environmental activities in your locality for facilitating EVS for designing five strategies ?

OR

- (b) Being a primary school teacher how would you make use of audio-visual materials for facilitating EVS to mention five ways ?
26. (a) How do you use nature as a resource to teach environmental concepts ? Explain with suitable illustrations.

OR

- (b) How do you organise and effectively use environmental corner to teach environmental concepts ?

=====